

Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid
t.a.v. minister Paul
Postbus 90801
2509LV DEN HAAG

Datum	9 januari 2026
Ons kenmerk	
Pagina	1 van 9
Betreft	Observaties n.a.v. overgang naar het nieuwe stelsel door pensioenuitvoerders

Geachte minister Paul,

Naar aanleiding van het verzoek van uw ministerie van 24 november 2025 deelt de Autoriteit Financiële Markten (**AFM**) in deze brief de observaties uit haar toezichtspraktijk over de transitie naar het nieuwe pensioenstelsel.

Net als in [de observaties van de AFM begin 2025](#) staat de informatie die aan deelnemers wordt verstrekt tijdens deze impactvolle en complexe transitieperiode centraal in deze observaties. Pensioen is voor de meeste Nederlanders een essentieel deel van hun oudedagsvoorziening, en deze pensioengelden worden namens hen beheerd door pensioenuitvoerders. Deelnemers behoren op voor hen begrijpelijke wijze geïnformeerd te worden over wat er met hun pensioengelden gebeurt tijdens de pensioentransitie, en wat dit concreet voor hen persoonlijk betekent.¹ Dit is de verantwoordelijkheid van pensioenuitvoerders. De AFM houdt hier – onder meer – toezicht op.

Op 1 januari 2026 is opnieuw een stap gezet door de pensioensector. Waar begin 2025 nog drie pensioenfondsen waren ingevaren, en het aantal deelnemers in een aangepaste verzekerde regeling ook nog beperkt was, is nu circa 60% van de deelnemers overgegaan naar het nieuwe stelsel. Echter moeten verreweg de meeste van deze deelnemers nog geïnformeerd worden over de definitieve persoonlijke gevolgen van de transitie, door middel van het transitieoverzicht. Voor de deelnemers van pensioenfondsen die zijn ingevaren per 1 januari 2026 zal dat uiterlijk in de loop van de eerste helft van dit jaar gebeuren.

¹ Hieronder verstaat de AFM verder: (gewezen) deelnemers, (gewezen) partners en pensioengerechtigden.

Datum 9 januari 2026

Ons kenmerk

Pagina 2 van 9

Informatieverstrekking moet een kernproces zijn

De AFM heeft tot nu toe de (concept of daadwerkelijke verstrekte) prognose en/of definitieve transitieoverzichten van 23 pensioenfondsen opgevraagd en beoordeeld. Daarmee heeft de AFM de persoonlijke transitieoverzichten, of conceptteksten, van ongeveer 80% van de deelnemers beoordeeld die inmiddels over zijn naar een nieuwe pensioenregeling. In de transitieoverzichten heeft de AFM bij 16 pensioenfondsen vastgesteld dat deze (in meer of mindere mate) niet in alle gevallen tijdig op persoonlijke, duidelijke, correcte en/of evenwichtige wijze inzicht gaven in de gevolgen van de transitie.

In deze brief licht de AFM haar twee belangrijkste boodschappen aan de sector toe:

- Begin tijdig met het toetsen van informatie bij je deelnemers; informatieverstrekking aan de deelnemers is een kernproces, waarin voldoende tijd en ruimte moet zijn om de (kwaliteit van de) informatie in een vroegtijdig stadium te toetsen, net als de daaraan ten grondslag liggende systemen. Dit is nodig om correcte, duidelijke en tijdige informatieverstrekking te kunnen waarborgen, en
- Voorkom onrealistische verwachtingen over de transitie door het gebruik van goede en duidelijke toelichtingen die aansluiten op de getoonde pensioenbedragen én op de deelnemer(sgroep) zelf. Het voorkomen van onrealistische verwachtingen over het pensioen blijft ook na de transitie onverkort van belang.

Op het gebied van transitiecommunicatie zien we dat de sector zich inspant om verbeteringen door te voeren in de transitieoverzichten, en de tijdige verstrekking hiervan. Dit geldt zowel voor de verzekeraars en premiepensioeninstellingen (**ppi's**) als de pensioenfondsen en hun pensioenuitvoeringsorganisaties (**puo's**). Uit de vele gesprekken die de AFM voert blijkt dat er nog steeds uitdagingen nog steeds zijn. Daar staan we in deze brief bij stil. De AFM heeft begrip voor de dilemma's die zich in de praktijk kunnen voordoen, en wijst tegelijkertijd op de verantwoordelijkheid van de uitvoerder om te zorgen dat deelnemers adequaat worden geïnformeerd over de transitie.

Door vroegtijdig mee te kijken bij de totstandkoming van de transitieoverzichten heeft de AFM inzichten opgedaan die zij deelt met de sector. In het afgelopen jaar onder andere in de vorm van geleerde lessen: [pensioenfondsen](#), [verzekeraars en ppi's](#). Relevante informatie over transitiecommunicatie en uitingen van de AFM zijn bovendien terug te vinden op haar [website](#). Daarnaast staat de AFM in nauw contact met de Pensioenfederatie om vraagstukken uit de praktijk te bespreken en waar mogelijk duidelijkheid te verschaffen. Deze inzichten zijn terug te vinden op de website van de Pensioenfederatie in het [addendum op het Servicedocument](#) Transitiecommunicatie. Verder heeft de AFM ook in 2025 met DNB het [Platform Pensioentransitie](#) georganiseerd om sectorbrede vraagstukken te bespreken met de Pensioenfederatie, het Verbond van Verzekeraars en een afvaardiging van pensioenfondsen.

In deze brief kijken wij terug op de belangrijkste bevindingen en aandachtspunten van het toezicht op transitiecommunicatie in het afgelopen jaar, en kijken we vooruit. Dit doen we aan de hand van de aandachtspunten die wij zien naar aanleiding van ons toezicht in 2025 op communicatieplannen en de transitieoverzichten (*paragraaf 1*), en een vooruitblik naar de resterende transitiejaren (*paragraaf 2*) en de structurele fase (*paragraaf 3*), waarbij wij ook enkele aandachtspunten zullen delen.

Datum 9 januari 2026

Ons kenmerk

Pagina 3 van 9

1. Aandachtspunten op basis van toezicht op transitiecommunicatie in 2025

1.1 Communicatieplannen: wettelijke informatie ontbreekt in bepaalde gevallen

De AFM heeft inmiddels zo'n negentig communicatieplannen ontvangen en beoordeeld. De AFM constateert verbetering in de diepgang van de communicatieplannen ten opzichte van het begin van de transitieperiode. Het valt echter op dat regelmatig één of meerdere wettelijk verplichte onderdelen ontbreken in het communicatieplan, bijvoorbeeld als het gaat om de wijze waarop pensioenuitvoerders informeren over compensatie, hoe de transitieoverzichten op een persoonlijke wijze de gevolgen van de overgang aan deelnemers duidelijk maken of hoe de verschillen tussen het prognose en definitieve transitieoverzicht worden toegelicht. Dit baart de AFM zorgen, omdat hierdoor het beeld ontstaat dat wezenlijke onderdelen van de deelnemersinformatie, namelijk *hoe* de transitie uitgelegd gaat worden, pas laat in het proces worden uitgedacht en getest. Dit bevestigt het beeld van de AFM dat communicatie door pensioenuitvoerders nog te vaak als sluitstuk wordt gezien, terwijl het juist een kernproces zou moeten zijn: een doorlopend en onlosmakelijk onderdeel van de uitvoering. Met een communicatieplan leg je de basis voor de manier waarop je je deelnemers op persoonlijke wijze inzicht gaat geven in de gevolgen van de transitie. Het is daarna aan de pensioenuitvoerder om te waarborgen dat de informatie over de transitie op duidelijke en evenwichtige wijze bij de deelnemer terecht komt. Wanneer de transitie niet correct en duidelijk wordt uitgelegd aan deelnemers, krijgen zij onvoldoende inzicht in de persoonlijke gevolgen van de transitie. De pensioentransitie is niet geslaagd als deze weliswaar technisch goed uitgevoerd is, maar de deelnemer niet adequaat is geïnformeerd en daardoor geen vertrouwen heeft in de omzetting van zijn pensioen.

Daarnaast ziet de AFM nog enkele aandachtspunten met regelmaat terugkeren in de communicatieplannen:

- Boodschappen zijn niet altijd evenwichtig. Pensioenuitvoerders willen 'zorgen wegnemen', en benadrukken dat de uitkeringen in beginsel stabiel zijn. Dit brengt echter mogelijk de onrealistische verwachting met zich mee dat de uitkering niet omlaag kan gaan. Dat is niet correct: de uitkeringen zijn variabel, en beschermingselementen zoals de solidariteitsreserve zullen op de langere termijn niet in alle gevallen afdoende zijn om een verlaging van de uitkering te voorkomen. Datzelfde geldt voor het spreiden van schokken in de uitkeringsfase: het risico op een verlaging van de uitkering is daarmee niet weg, het is uitgesmeerd over een langere periode. Een (negatieve) schok komt hoe dan ook voor rekening van de pensioengerechtigde. Het is belangrijk dat pensioenuitvoerders op een evenwichtige wijze omgaan met de informatieverstrekking hierover;
- In de communicatieplannen is veelal nog weinig aandacht voor de manier waarop pensioenuitvoerders getoonde scenariobedragen kwalitatief gaan toelichten. Vooral in het goedweerscenario voor jonge deelnemers, waarin het pensioen honderden procenten hoger kan worden, kan dit tot onrealistische verwachtingen leiden. De AFM verwacht dat in het communicatieplan de basis wordt gelegd voor de wijze waarop bedragen persoonlijk en concreet worden toegelicht, en
- Hoewel communicatieplannen veelal overzichten bevatten van de verschillende boodschappen die op verschillende deelnemersgroepen van toepassing zijn, ontbreekt echter vaak aandacht voor de

Datum 9 januari 2026

Ons kenmerk

Pagina 4 van 9

wijze waarop voorkomen wordt dat deelnemers informatie krijgen die voor hen niet relevant of niet (meer) actueel is. Dit kan bijvoorbeeld komen door van gewijzigde persoonlijke of economische omstandigheden. Dit vergroot het risico op informatie-overload; de deelnemer moet zelf achterhalen welke informatie voor hem relevant is. Door bijvoorbeeld te werken met conditionele teksten kan dit voorkomen worden.

1.2 Prognose transitieoverzichten: verbeteringen doorgevoerd, er blijven aandachtspunten

In haar observaties [van vorig jaar](#) benoemde de AFM meerdere zorgpunten. Uit de beoordelingen van (concept) transitieoverzichten en gevoerde gesprekken met pensioenuitvoerders maakt de AFM op dat pensioenfondsen en hun pensioenuitvoeringsorganisaties inmiddels meerdere verbeteringen hebben weten door te voeren:

- Pensioenuitvoerders maken meer gebruik van conditionele tekstblokken waardoor de uitleg past bij de situatie van de deelnemer. De AFM ziet (meestal) niet meer terug dat transitieoverzichten generieke teksten bevatten waardoor deelnemers zelf moeten bepalen of de uitleg op hen van toepassing is.
- Er is meer aandacht voor de peildatum en life-events, waarmee oog is voor de (actuele) situatie van de deelnemer. Pensioenuitvoerders nemen maatregelen om ervoor te zorgen dat de informatie die zij verstrekken in samenhang tot elkaar duidelijk is. Vooral in de situatie dat de periode tussen peil- en verzenddatum groot is, ziet de AFM dat de pensioenuitvoerder in het geval van een tussentijds life-event zorgt voor een transitieoverzicht dat aansluit bij de gewijzigde situatie van de deelnemer of aanvullende toelichting geeft om de duidelijkheid te borgen.
- In de praktijk blijkt dat pensioenfondsen (het overgrote deel van) hun deelnemers, circa 98%, tijdig weten te informeren (niet later dan één maand voor de transitiedatum). Er is echter ook een klein gedeelte van de deelnemers dat de vereiste informatie niet of niet tijdig heeft ontvangen. Het gaat hierbij vaak om specifieke groepen waar uitzonderingssituaties op van toepassing zijn, of waarvoor laat in het proces blijkt dat aanvullende berekeningen moeten worden gedaan. De AFM verwacht dat pensioenuitvoerders in deze uitzonderingsgevallen minstens de betreffende deelnemers informeren en in staat stellen rechtstreeks vragen te stellen. Dit neemt uiteraard niet weg dat niet is voldaan aan het wettelijke tijdigheidsvereiste.

Ondanks dat de kwaliteit van transitieoverzichten een stijgende lijn laat zien blijven er (nog altijd) belangrijke aandachtspunten voor de transitiecommunicatie. Zonder hieraan adequate opvolging te geven blijft het risico aanwezig dat het deelnemersvertrouwen in het nieuwe stelsel vroeg of laat ondermijnd kan worden. De AFM benadrukt dat tijdigheid en correctheid geen normen zijn om tegen elkaar af te wegen, maar dat beiden onverkort van toepassing zijn op alle transitiecommunicatie. Gegeven de samenhang tussen het algemene transitiecommunicatieplan en de persoonlijke transitiecommunicatie verwacht de AFM dat pensioenuitvoerders de aandachtspunten van de AFM reeds onderdeel laten zijn van het communicatieplan, zodat vroegtijdig aandacht wordt besteed aan de wijze waarop de informatie op begrijpelijke wijze bij de deelnemer komt en persoonlijk inzicht geeft in de gevolgen van de transitie. Hierna staan we stil bij de belangrijkste aandachtspunten:

Datum 9 januari 2026

Ons kenmerk

Pagina 5 van 9

- Persoonlijke toelichtingen moeten beter om realistische verwachtingen te borgen. Het risico dat onrealistische verwachtingen kunnen ontstaan doordat op basis van de getoonde scenariobedragen het verwachte pensioen in het nieuwe stelsel sterk verbetert ten opzichte van het oude pensioen blijft onverminderd bestaan. Niet alle pensioenfondsen volgen bijvoorbeeld de methodiek die staat beschreven in het [Servicedocument Transitiecommunicatie](#), of geven op een andere manier duiding aan de getoonde cijfers. Vooral wanneer gekozen wordt om het verwachte pensioen (in laag 1 van het transitieoverzicht) in nominale bedragen te tonen is het risico extra groot, omdat de verschillen tussen het nieuwe en oude stelsel dan nog groter lijken uit te vallen. Dit komt doordat in de nominale URM-bedragen in uitkeringsregelingen onder het oude stelsel geen rekening wordt gehouden met toekomstige indexaties, terwijl in de cijfers bij het nieuwe stelsel wel verhogingen als gevolg van behaalde beleggingsrendementen zijn verwerkt.
- Ook zien we dat de toelichtingen niet altijd aansluiten bij getoonde bedragen. Bijvoorbeeld dat in de tekst wordt gezegd dat het pensioen 'hoger of lager' wordt, terwijl uit het plaatje duidelijk blijkt dat het pensioen hoger is. Ook ontbreken de verschillen tussen het verwachte pensioen in de oude en nieuwe regeling regelmatig, of zijn ze te generiek verwoord. Hierdoor maken we ons nog steeds zorgen over onrealistische verwachtingen bij deelnemers over hun nieuwe pensioenregeling.
- Er zijn bij de AFM meerdere meldingen gedaan door deelnemers en partijen uit de sector van fouten in de communicatie. Bij de vorige evaluatie heeft de AFM aandacht gevraagd om voldoende tijd in te bouwen voor zorgvuldige controles. Desondanks stelt de AFM vast dat bij de transitieoverzichten voor deelnemers fouten in de praktijk zijn gemaakt. In deze gevallen ontvangen veelal subgroepen of zelfs de gehele populatie incorrecte informatie. We zien nu nog te vaak fouten die mogelijk vermeden hadden kunnen worden wanneer op tijd was begonnen met opstellen van de informatie of wanneer eerder en goede kwaliteitscontroles hadden plaatsgevonden. Ondanks dat niet elke fout een grote impact heeft en fouten in dit stadium van de transitie vooral zien op de prognose transitieoverzichten ziet de AFM het risico dat hierdoor het vertrouwen in de transitie kan worden ondermijnd.
- Informatie over compensatie ontbreekt vaak voor pensioengerechtigden en gewezen deelnemers. Alle deelnemers, ook degenen die niet in aanmerking komen voor compensatie, dienen geïnformeerd te worden over eventuele compensatie binnen de pensioenregeling en de financiering daarvan.
- Er zijn nog altijd zorgen bij verzekeraars en ppi's over het proces van tijdige verstrekking van transitie-informatie. Ondanks (aantoonbare) inspanningen van verzekeraars en ppi's om (correcte) transitieoverzichten tijdig te verstrekken blijft de uitdaging onverminderd groot, ook vanwege de afhankelijkheid met werkgevers. Verzekeraars en ppi's hebben aangegeven maatregelen te treffen om het tijdig verstrekken van prognose transitieoverzichten te borgen. Ook het Verbond van Verzekeraars heeft hierin een rol gespeeld door good practices hierover te delen met hun leden.

Datum 9 januari 2026

Ons kenmerk

Pagina 6 van 9

2. Vooruitblik naar de resterende transitiejaren

Nu we momenteel volop in de transitie zitten, en nagenoeg alle pensioenfondsen in ieder geval nog definitieve transitieoverzichten moeten verstrekken aan hun deelnemers, is het ook zaak om vooruit te kijken naar de komende periode. In dit licht vraagt de AFM aandacht voor het volgende:

2.1 Definitieve overzichten moeten tijdig verstrekt worden

De AFM heeft de transitieoverzichten van de eerste pensioenfondsen die zijn ingevaren beoordeeld. De AFM verwacht dat deze overzichten in beginsel binnen drie maanden na het invaren worden verstrekt, maar niet later dan na zes maanden daarna, of gemotiveerd uitleggen waarom deze termijn niet haalbaar is. Hoe later je je deelnemers informeert over de definitieve cijfers op het invaarmoment, des te groter de kans is op een situatie die voor de deelnemer moeilijk te begrijpen is. Als bijvoorbeeld life-events plaatsvinden in de termijn tussen het invaren en verstrekken van de definitieve informatie, of als sprake is van veranderde economische omstandigheden. Het is ook van belang in het communicatieplan rekening te houden met de wijze waarop je omgaat met gewijzigde situaties. Achteraf bleek dat 2025 over het algemeen een stabiel beursjaar was, maar het is uiteraard geen gegeven dat dat voor de komende transitiejaren ook zo zal gelden.

2.2 Licht verschillen tussen prognose en definitief transitieoverzicht duidelijk toe

In het verlengde van 2.1 vraagt de AFM aandacht voor de wijze waarop de verschillen tussen het prognose en definitieve transitieoverzicht worden toegelicht. Dit is een wettelijke verplichting, en het is goed mogelijk dat – door verschillende oorzaken – sprake is van substantiële afwijkingen tussen deze twee documenten. Ook hier geldt dat de toelichting moet aansluiten bij de getoonde bedragen, en past bij de deelnemer. Dat betekent minstens dat de informatie niet generiek is, en dat voor de belangrijkste bedragen wordt uitgelegd of het bedrag hoger of lager is geworden dan in de prognose overzichten, en waarom. Ook hierbij kan aangesloten worden bij het inspiratiedocument '[Aanpak uitleg verschillen](#)' van de Pensioenfederatie om invulling te geven aan de minimale vereisten, zolang de toelichtingen passend zijn bij de bedragen en op zichzelf een evenwichtig en duidelijk verhaal geven.

2.3 Informeer vroegtijdig over compensatie

Uit [onderzoek van de AFM in 2025](#) volgde dat verreweg de meeste pensioenfondsen kiezen voor het toekennen van compensatie ineens aan actieve deelnemers (in plaats van gespreide compensatie). Hierdoor is het extra van belang oog te hebben voor bijvoorbeeld deelnemers die vlak voor het invaren (vervroegd) met pensioen gaan, of die bijvoorbeeld uit dienst willen gaan. Eventuele compensatie kan impact hebben op de keuzes die een deelnemer maakt, en daarom heeft hij recht op informatie daarover. Het kan bijvoorbeeld in het belang van deze deelnemer zijn om zijn pensioen of beëindiging van het dienstverband met enkele maanden uit te stellen om nog in aanmerking te komen voor compensatie. Afhankelijk van de leeftijd en specifieke compensatieafspraken kan het immers om een substantieel percentage van de pensioengrondslag gaan. De AFM begrijpt uit gesprekken met pensioenfondsbestuurders dat zij veelal wel op de hoogte zijn van het feit dat de (arbeids-)status bepalend is voor het al dan niet toekennen van compensatie, maar dit niet altijd tijdig meenemen in de informatieverstrekking aan en

Datum 9 januari 2026

Ons kenmerk

Pagina 7 van 9

keuzebegeleiding van deelnemers. Ook vanuit deelnemers en pensioengerechtigden ontvangt de AFM signalen dat zij niet altijd voldoende geïnformeerd of begeleid zijn. De AFM raadt stellig aan transparant te zijn over de compensatieregels en dus vroegtijdig hierover te informeren in het belang van deelnemers, ook als nog niet tot in detail bekend is hoe hoog de compensatie zal zijn. Hierbij merkt de AFM op dat informatie over compensatie de deelnemer gemakkelijker bereikt als de werkgever deze ook beschikbaar deelt, bijvoorbeeld via een nieuwsbrief of op het intranet. Een goede samenwerking tussen pensioenuitvoerder en werkgever is dan ook wenselijk. De AFM heeft aandacht aan dit onderwerp besteed in het in 2025 uitgebrachte rapport: [Compensatie](#).

2.4 Borg transparantie op deelnemerniveau naar de toekomst toe, ook over kosten

De AFM doet de oproep aan de sector om bij het inrichten van processen en administratiesystemen rekening te houden met het belang van de deelnemer. Het is in het belang van deelnemers om in het nieuwe stelsel transparant te worden geïnformeerd over belangrijke onderdelen zoals beleggingsrendementen, spreidingsperioden en kosten. De AFM benadrukt dat de kosten een belangrijke component zijn voor de hoogte van het pensioen. Zonder transparant te maken dat het uitvoeren van pensioen kosten met zich meebrengt, kan bij deelnemers een vertekend beeld ontstaan hoe het pensioen tot stand is gekomen. Dit geldt voor alle vormen van kosten, waaronder uitvoeringskosten en beleggingskosten. Ook in het geval kosten niet rechtstreeks worden ingehouden op het pensioenkapitaal is het essentieel dat dergelijke kosten wel aan de individuele deelnemer worden gecommuniceerd via het jaarlijkse UPO, omdat het van invloed is op de hoogte van het pensioen. Bovendien kan het van belang zijn wanneer de deelnemer verschillende pensioenregelingen met elkaar wil kunnen vergelijken. Daarnaast is de AFM van mening dat een pensioenuitvoerder erbij gebaat is om de wijze waarop het pensioen(kapitaal) tot stand komt transparant te maken. De uitvoerder legt hiermee verantwoording af aan de deelnemer. In het verleden heeft de AFM meerdere malen, zoals bij beleggingsverzekeringen en producten zoals rentederivaten, geconstateerd dat voldoende transparantie over het effect van kosten op vermogensopbouw noodzakelijk is voor maatschappelijk vertrouwen in het financiële systeem.

2.5 Wisselingen op de PUO-markt

Het afgelopen jaar heeft op de markt voor PUO's diverse relevante ontwikkelingen doorgemaakt. De verwachte verdere consolidatieslag in het aantal pensioenuitvoerders speelt hierbij een rol. Zo heeft Achmea Pensioenservices [in juli 2025 aangekondigd](#) haar werkzaamheden op het gebied van administratie en communicatie voor externe klanten te beëindigen na de transitie. In december 2025 [gaf Visma Idella aan](#) te stoppen met pensioenuitvoering en geen transitie naar het nieuwe pensioenstelsel te faciliteren voor haar klanten. Voor de betrokken pensioenfondsen betekent dit een aantal grote gebeurtenissen kort op elkaar: zowel een wisseling van PUO als de overgang naar het nieuwe stelsel zijn complexe en tijdsintensieve processen. De AFM benadrukt dat het belang van de betreffende deelnemers in al deze situaties een belangrijke rol dient te spelen. Dit raakt onder meer de informatieverstrekking en eventuele keuzebegeleiding, zeker ook als sprake is van life-events bij de deelnemer, de reconstrueerbaarheid van de aanspraken en de rechtspositie van de deelnemer.

Datum 9 januari 2026

Ons kenmerk

Pagina 8 van 9

3. Informatieverstrekking in de structurele fase, na de transitie

Zoals eerder in deze brief genoemd heeft op 1 januari 2026 meer dan de helft van de deelnemers de overstap gemaakt naar het nieuwe pensioenstelsel. Voor hen is de structurele fase begonnen. Begrijpelijk(er)wijs zal de AFM zich in haar toezicht ook steeds nadrukkelijker focussen op de risico's die zij in deze structurele fase heeft geïdentificeerd.

3.1 Realistische verwachtingen in de uitkeringsfase

Door de overgang naar het nieuwe stelsel bevindt een aanzienlijk groter aantal deelnemers zich in een premieregeling, vaak ook met een variabele uitkering. In algemene zin zal de AFM in haar toezicht aandacht houden voor de wijze waarop over variabele uitkeringen wordt gecommuniceerd. Onder de Wet verbeterde premieregeling was al sprake van variabele uitkeringen, en hebben diverse pensioenuitvoerders daar ervaringen mee opgedaan. De AFM verwacht dat de sector als geheel hier zijn voordeel mee doet, en dat geborgd wordt dat bij de deelnemer realistische verwachtingen worden gewekt over de hoogte van zijn pensioen en de ontwikkeling daarvan. Het op termijn wettelijk verankeren van het vereiste dat verstrekte informatie bij dient te dragen aan realistische verwachtingen is hierbij essentieel. Zoals toegezegd aan uw ministerie denkt de AFM graag mee over een passende wijze hiervan. Een specifiek aandachtspunt hierbij is de wijze waarop gecommuniceerd wordt over mogelijke dalingen van de pensioenuitkering. Hoewel er diverse mechanismen zijn om de kans op dalingen van uitkeringen te verkleinen, zoals spreiden en het inzetten van de solidariteitsreserve, [kunnen er situaties zijn](#) waarin deze dalingen uiteindelijk toch zullen plaatsvinden. In dat geval is het belangrijk dat de deelnemer zich bewust was van dat risico, zodat het vertrouwen niet geschaad wordt. Zoals eerder in deze brief geconstateerd heeft de AFM in sommige gevallen zorgen over hoe dit in verstrekte transitie-informatie is verwoord. Ook de wijze waarop communicatie in de structurele fase is vormgegeven speelt hierin een belangrijke rol. De AFM zal hier in haar toezicht aandacht voor blijven houden.

3.2 Tijdig informeren over de jaarlijkse herrekening van de variabele uitkering

In het verleden heeft de AFM onderzoek gedaan naar het moment waarop pensioenuitvoerders hun pensioengerechtigden informeren over de hoogte van de variabele uitkering voor het komende jaar, als gevolg van de jaarlijkse aanpassing. De AFM constateerde destijds dat die informatieverstrekking niet altijd tijdig gebeurde: soms hoorde een pensioengerechtigde slechts enkele dagen voor de aanpassing wat zijn nieuwe pensioenuitkering zou worden, en in sommige gevallen zelfs pas daarna. De AFM vindt het in het belang van pensioengerechtigden dat zij niet later dan een maand voor de daadwerkelijke doorvoering van de herrekening worden geïnformeerd. Als korter voor de herrekening wordt geïnformeerd ziet de AFM dat als een overtreding van het tijdigheidsvereiste. Nu verreweg de meeste deelnemers overstappen naar een premieregeling met een variabele uitkering, verwacht de AFM dat pensioenuitvoerders bij de inrichting van administratiesystemen en processen rekening houden met deze termijn, en ervoor zorgdragen dat de systemen dusdanig zijn ingericht dat de vereiste informatieverstrekking ook daadwerkelijk tijdig kan plaatsvinden.

Datum 9 januari 2026

Ons kenmerk

Pagina 9 van 9

Slotwoord

De AFM ziet zorgvuldige informatieverstrekking die bijdraagt aan realistische verwachtingen als een kernproces van een pensioenuitvoerder. Daar hoort bij dat het deelnemersperspectief tijdig wordt betrokken in de besluitvorming van pensioenuitvoerders. Dit draagt bij aan een pensioenstelsel dat het vertrouwen heeft van alle deelnemers.

Hoogachtend,
Autoriteit Financiële Markten

drs. J.R. Heuvelman MSc
Bestuurslid
Bestuur

mr. A.M.F. de Groot
Afdelingshoofd
Verzekeren en Pensioenen